

**โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า
ในสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐**

๑. หลักการและเหตุผล

โรคพิษสุนัขบ้าเกิดจากไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์ (Zoonosis) ที่สำคัญ ร้ายแรง เนื่องจากโรคนี้ไม่มีทางรักษา คนและสัตว์ที่ได้รับเชื้อและแสดงอาการป่วยจะเสียชีวิตทุกราย โรคพิษสุนัขบ้าสามารถพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด โดยมีสุนัขและแมวเป็นพาหะนำโรคที่สำคัญ สำหรับประเทศไทยโรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงมีพระเมตตา ต่อพสกนิกรชาวไทยและสรรพชีวิต โดยทรงห่วงใยและให้ความสำคัญต่อปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า และทรงมี พระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย นับเป็นพระวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล จึงทรงโปรดให้ดำเนิน โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้า น้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

กรมปศุสัตว์จัดทำโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรี สวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ โดยมีเป้าประสงค์ที่จะไม่ให้พบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในประเทศไทยอย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามยังคงพบรายงานการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่หลาย จังหวัดทั่วประเทศรวมทั้งในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยพบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗ มีการรายงาน การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายทั้งสิ้น ๘ ครั้ง โดยพบในอำเภอแม่ฟ้าหลวง จำนวน ๖ ครั้ง และอำเภอแม่สาย ๒ ครั้ง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและนักลงทุนที่เดินทางเข้ามา ท่องเที่ยวและทำการค้ายังจังหวัดเชียงรายที่มีภาพลักษณ์เป็นเมืองท่องเที่ยวและเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

มาตรการหนึ่งที่จะช่วยลดโอกาสการแพร่เชื้อและลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ได้ คือการควบคุมประชากรสุนัขและแมว ซึ่งจะเป็นการลดจำนวนประชากรกลุ่มเสี่ยงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค โดยเฉพาะสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของหรือสัตว์จรจัด ตลอดระยะเวลาที่มีการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการควบคุม ประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่ด้วยวิธีการผ่าตัดทำหมัน โดยงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานดังกล่าวได้รับการ สนับสนุนจากสองส่วน ได้แก่ ๑) งบประมาณของกรมปศุสัตว์ซึ่งจัดสรรในรูปแบบของวัสดุเวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ และค่าเบี้ยเลี้ยงที่มีอย่างจำกัด และ ๒) งบประมาณจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ในหมวดเงินอุดหนุน ซึ่งการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเพิ่มศักยภาพการควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่จังหวัดเชียงรายอย่างมาก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการป้องกันและระงับโรคติดต่อในชุมชน ทั้งยัง มีความพร้อมด้านงบประมาณที่จะสนับสนุนการดำเนินการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อที่สำคัญ

/ ดังนั้น...

โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ หน้า ๑/๔

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า (กลยุทธ์ในการบริหารจัดการ เพื่อควบคุมและลดจำนวนประชากรสุนัขและแมว) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ภายใต้ยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย จึงจัดทำโครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวโดยเฉพาะสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ หรือที่เลี้ยงในสถานที่ราชการ วัด โรงเรียน ตลาดนัด และแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป รวมไปถึงสุนัขและแมวด้อยโอกาสที่เจ้าของไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดทำหมันได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่จังหวัดเชียงรายโดยการผ่าตัดทำหมัน
- ๒.๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่
- ๒.๓ เพื่อเตรียมความพร้อมให้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่

๓. เป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงรายที่มีความพร้อมในการอุดหนุนงบประมาณ

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐

๕. วิธีดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย จัดทำโครงการ และจัดตั้งคณะทำงานผ่าตัดทำหมัน ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ และเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์เชียงราย

๕.๒ ขอรับงบประมาณอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยประสานวางแผนวันเวลาในการออกหน่วยบริการ

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงรายดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนโดยใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ (ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าวัสดุเวชภัณฑ์และวัสดุวิทยาศาสตร์) โดยการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุเวชภัณฑ์และวัสดุวิทยาศาสตร์ จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

๕.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงรายประสานคณะทำงานผ่าตัดทำหมัน จัดเตรียมยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่สำหรับดำเนินกิจกรรมผ่าตัดทำหมันในรูปแบบหน่วยผ่าตัดทำหมันเคลื่อนที่

/ ๕.๕ คณะทำงาน...

โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ หน้า ๒/๔

๕.๕ คณะทำงานผ่าตัดทำหมันปฏิบัติงานออกหน่วยให้บริการผ่าตัดทำหมัน และติดตามแผลผ่าตัดทำหมันให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๕.๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงรายรายงานผลการดำเนินงานพร้อมสรุปรายงานการใช้จ่ายงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้อุดหนุนงบประมาณ

๖. สถานที่ดำเนินงาน

สถานที่ตามท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๗. งบประมาณ

๗.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย สนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการออกหน่วยเคลื่อนที่ปฏิบัติงานผ่าตัดทำหมัน ยานพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน และค่าใช้จ่ายอื่นในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ ที่จำเป็นสำหรับการออกหน่วยครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท

๗.๒ ขอรับการอุดหนุนงบประมาณจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่มีความพร้อมในการอุดหนุนงบประมาณการออกปฏิบัติงานผ่าตัดทำหมันตามโครงการ อย่างน้อยแห่งละ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อครั้ง โดยจำนวนงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนอาจมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนสัตว์ที่จะทำการผ่าตัดทำหมัน ขนาดพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนครั้งที่ออกหน่วยผ่าตัดทำหมัน กิจกรรมเสริมอื่นๆ รวมทั้งขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ ระยะทางการเดินทาง จำนวนวันที่ปฏิบัติงานผ่าตัดทำหมัน และจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในทีมผ่าตัดทำหมัน

๗.๓ วิธีใช้จ่ายงบประมาณ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย เป็นผู้ใช้จ่ายงบประมาณในการปฏิบัติงานตามโครงการ ในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ ประกอบด้วย

- ๑) ค่าจ้างเหมาบริการต่างๆ
- ๒) ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์หรือวัสดุทางการแพทย์
- ๓) ค่าวัสดุเวชภัณฑ์
- ๔) ค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง
- ๕) ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางและค่าที่พัก

การใช้จ่ายงบประมาณสามารถถ่วงเฉลี่ยได้ทุกรายการ

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย

๘.๒ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ๑๘ อำเภอ

๘.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

/ ๙.ผลที่คาดว่าจะ..

โครงการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวที่เป็นสัตว์พาหะของโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมว ไม่มีเจ้าของ และที่ด้อยโอกาส ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ หน้า ๓/๔

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สามารถควบคุมประชากรสุนัขและแมวซึ่งเป็นสัตว์พาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย โดยวิธีผ่าตัดทำหมัน

๙.๒ เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอในการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๙.๓ จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่

ลงชื่อ..... (นายสุคนธ์ หงษ์รัตน์) ผู้เสนอโครงการ

**หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
รักษาการแทนปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย**

ความเห็น.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบโครงการ

ความเห็น.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายประสงค์ หล้าอ่อน)

**รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย**